

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **M. K.**, narozená dne X
státní příslušnice X
bytem X
zastoupená advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
se sídlem Májová 606/35, Cheb

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu evidované pod č. j. OAM-429423/DO-2025 jako nepřijatelné dne 8. 10. 2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala vydání rozsudku, kterým by soud určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že dne 8. 10. 2025 vrátil žalobkyni její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požadovala, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti.

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že z Ukrajiny utekla, resp. se na ní nemůže vrátit v obavě o svůj život. Disponovala pracovním vízem z Polska s platností do 27. 6. 2022, které jí bylo proti její vůli automaticky opakovaně prodlužováno, dokud toto vízum sama nezrušila dne 7. 10. 2025 na konzulárním oddělení Polské republiky v Praze. Do Polska se vracet nechce. Dne 8. 10. 2025 podala u žalovaného žádost o dočasnou ochranu poté, co zjistila, že žalovaný udělil pobytové oprávnění jinému žadateli v obdobné situaci. Její žádost však byla vyhodnocena jako nepřijatelná z důvodu, že nebylo prokázáno, že žalobkyně je osobou podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“). S tímto posouzením žádosti se žalobkyně neztotožňuje, neboť je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany. Přestože žalovaný po ní nepožadoval jakékoli prokazování, žalobkyně dostatečně prokázala, že je občankou Ukrajiny a že nedisponuje žádným jiným pobytovým oprávněním na území EU. Žalobkyně má za to, že provedla vše nezbytné, aby mohla zůstat na území České republiky, jak se svobodně rozhodla a jak jí po právu náleží. Její žádost měla být bez výhrady přijata a přezkoumána, aby ze strany žalovaného nedocházelo k dalším neoprávněným průtahům legalizace jejího pobytu na území České republiky. Žalobkyně je přesvědčena, že bránění jí v podání žádosti představuje nezákonný zásah žalovaného, přičemž poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Upozornil na to, že žalobkyně v žádosti sama uvedla, že ke dni 24. 2. 2022 pobývala na území České republiky a byla držitelkou platného víza nebo povolení k pobytu v jiném státu, přičemž uvedla „POLSKO“. Žalovaný z cestovního dokladu žalobkyně zjistil, že jí bylo Polskou republikou uděleno dlouhodobé vízum č. 100617587 s platností od 19. 2. 2020 do 28. 1. 2021 (doba pobytu 180 dnů, počet vstupů „MULT“) a dlouhodobé vízum č. 102083666 s platností od 12. 8. 2021 do 27. 6. 2022 (doba pobytu 180 dnů, počet vstupů „MULT“). Na základě víza č. 102083666 žalobkyně přicestovala do schengenského prostoru dne 24. 8. 2021 a dne 17. 10. 2021 vycestovala, následně dne 9. 11. 2021 opět přicestovala a dne 6. 4. 2022 odcestovala. Naposledy žalobkyně přicestovala do schengenského prostoru dle vstupního razítka v cestovním pase dne 23. 4. 2022 a od té doby již zřejmě schengenský prostor neopustila. Žalovaný v této souvislosti zmínil vyvratitelnou domněnku pravdivosti údajů uvedených v cestovním dokladu jakožto veřejné listině, přičemž citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29. Ze vstupních a výstupních razítek otištěných v cestovním dokladu žalobkyně má žalovaný za potvrzené, že žalobkyně se ke dni 24. 2. 2022 nenacházela na území Ukrajiny.
4. Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „rozhodnutí Rady č. 2022/382“), se vztahuje na ukrajinské státní příslušníky, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu vysídleni z území Ukrajiny a dále na jejich rodinné příslušníky bez ohledu na jejich státní příslušnost. Vysídlenými ukrajinskými státními příslušníky jsou pouze osoby, které území Ukrajiny opustily, respektive musely opustit v důsledku situace, která v této zemi nastala a v důsledku jejího trvání se do ní nemohou bezpečně a natrvalo vrátit. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním tedy musí existovat příčinná souvislost; nepostačuje, že se tato osoba nemůže bezpečně a trvale vrátit do země původu kvůli tamní situaci, ale je především nutné, aby tato situace byla důvodem, proč zemi

původu vůbec opustila. Na udělení dočasné ochrany tak v zásadě nemají nárok ti občané Ukrajiny, kteří se před 24. 2. 2022 nacházeli mimo její území. Žalovaný k tomu citoval i ze sdělení Komise č. 2022/C 126 I/01 s názvem „*Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana*“, které Nejvyšší správní soud v jiné souvislosti označil za tzv. soft law (viz rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42). U žalobkyně výše popsaná příčinná souvislost dána není, neboť Ukrajinu opustila nikoliv v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů, a navíc byla držitelkou platného dlouhodobého víza vydaného polskými orgány, i proto ji nelze považovat za osobu pobývající na Ukrajině ve smyslu článku 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady č. 2022/382. Žalovanému proto nezbylo než vyhodnotit žádost žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany jako nepřijatelnou ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina.

5. K žalobkyní odkazovanému jinému případu žalovaný uvedl, že žádostem bylo vyhověno v důsledku rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55, a to ještě předtím, než bylo přijato nové prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460; navíc zmíněný rozsudek na případ žalobkyně nedopadá, neboť se týká osob, jejichž žádost byla vyhodnocena jako nepřijatelná z toho důvodu, že získaly povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě.
6. Soud při rozhodování o žalobě vycházel z následující právní úpravy:
7. Podle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a).
8. Podle § 1 odst. 1 písm. a) Legis Ukrajina tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropské unie a v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace dne 24. února 2022 upravuje podmínky udělování dočasné ochrany cizinců uvedených v § 3 v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a v návaznosti na rozhodnutí Rady Evropské unie o prodloužení dočasné ochrany nebo o jejím novém zavedení podmínky jejího prodloužování nebo udělování.
9. Podle článku 2 odst. 1 rozhodnutí Rady č. 2022/382 se toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala:
 - a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022;
 - b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a
 - c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
10. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3.
11. Soud předně uvádí, že žaloba je přípustná. Soudní dvůr EU v rozsudku Krasiliva dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu

směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. Ustanovení § 5 odst. 2 Legis Ukrajina je tedy rozporné s čl. 47 Listiny základních práv EU, a soud proto soudní výlukou dle uvedeného ustanovení neaplikoval.

12. Po posouzení věci soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005 65, č. 603/2005 Sb. NSS).
14. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou splněny. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobkyně. Svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobkyni, není rozhodnutím a jeho zákonnost je přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52). Zbývá tedy posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného.
15. Soud nejprve připomíná, že v prováděcím rozhodnutí, které aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou vysídlené osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [viz shora citovaný čl. 2 odst. 1 písm. a)]. Pro přiznání postavení osoby oprávněné dle § 3 Legis Ukrajina je tak zapotřebí kumulativního splnění dvou podmínek, a sice (i) podmínky pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 a (ii) podmínky vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
16. Výkladem pojmu „*pobývání na Ukrajině*“ se správní soudy již v minulosti zabývaly. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 2. 11. 2023 č.j. 11 A 111/2023-62 konstatoval, že: „Z užití pojmu „*pobývat*“ (*nikoli zdržovat se či nacházet se*) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálější pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, tržiště svých zájmů, žít tam a podobně.“ (shodně též rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2023 č. j. 18 A 54/2023-32 či ze dne 26. 3. 2024 č.j. 15 A 137/2023-46 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2025 č. j. 4 Azs 225/2024-20 nebo ze dne 7. 3. 2025 č.j. 5 Azs 72/2024-21).
17. Lze odkázat též na metodické dokumenty Evropské komise. Ty sice nepředstavují závazné prameny unijního práva, nicméně jako tzv. soft law mohou sloužit k jeho interpretaci. Jde zejména o sdělení Evropské komise [Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (2022/C 126 I/01)], jež pojem pobývat blíže nespecifikuje, avšak mezi osoby, které nemají nárok na dočasnou ochranu, zahrnuje v případě ukrajinských státních příslušníků ty, kteří byli vysídleni z Ukrajiny před 24. 2. 2022 *nebo se před tímto datem nacházeli mimo Ukrajinu*, například z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných důvodů, kvůli zdravotním prohlídkám nebo z jiných důvodů.

18. Druhou podmínkou pro přiznání účastníku řízení postavení osoby oprávněné podle § 3 Legis Ukrajina je zjištění, zda k vysídlení žalobkyně z Ukrajiny došlo dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
19. Žalovaný v projednávané věci odůvodnil vrácení žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné tím, že žalobkyně není osobou, na kterou se vztahuje poskytování dočasné ochrany ve smyslu článku 2 odst. 1 rozhodnutí Rady č. 2022/382, což zároveň znamená, že žalobkyně je cizincem, který není uveden v § 3 odst. 1 Legis Ukrajina. Tomuto závěru soud přisvědčil.
20. Není pochyb o tom, že žalobkyně je státní příslušnicí Ukrajiny. V žádosti o poskytnutí dočasné ochrany, kterou podala dne 8. 10. 2025, nicméně žalobkyně sama uvedla, že dne 24. 2. 2022 pobývala na území České republiky a byla držitelkou pobytového oprávnění v Polsku. V žalobě sice argumentovala tím, že z Ukrajiny „utekla, resp. se na ní nemůže vrátit v obavě o svůj život“, svůj tvrzený útěk ze země původu však z časového hlediska nikterak nespecifikovala. A právě toto časové hledisko je pro posouzení věci zásadní.
21. Razítka v cestovním dokladu žalobkyně poskytují dostatečnou oporu zjištění žalovaného, že žalobkyně přicestovala do schengenského prostoru dne 24. 8. 2021 a dne 17. 10. 2021 vycestovala, následně dne 9. 11. 2021 opět přicestovala a dne 6. 4. 2022 odcestovala. K rozhodnému dni 24. 2. 2022 tedy žalobkyně pobývala na území schengenského prostoru (dle svých slov na území České republiky).
22. Žalobkyně výše uvedené klíčové zjištění žalovaného o místě jejího pobytu mimo Ukrajinu ke dni 24. 2. 2022 v žalobě žádným relevantním tvrzením nezpochybnila. Na základě tohoto zjištění je nutno dovodit, že žalobkyně Ukrajinu neopustila v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, a vzhledem k tomu, že žalobkyně ani netvrdí rodinnou příslušnost k takové osobě, nelze ji považovat za osobu, na níž by se vztahovala dočasná ochrana podle článku 2 odst. 1 rozhodnutí Rady č. 2022/382, respektive již by bylo možné udělit dočasnou ochranu podle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, jestliže žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany označil za nepřijatelnou z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, tedy proto, že žalobkyně není cizinkou uvedenou v § 3 téhož zákona.
23. Soud pro úplnost dodává, že forma vyřízení žádosti sdělením její nepřijatelnosti není v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně ani prováděcím rozhodnutím, neboť z těchto norem nevyplývá výslovný požadavek na způsob, jakým má členský stát „nevyhovět“ žádosti v případě, že žadatel nespadá do kategorie osob vymezených prováděcím rozhodnutím Rady EU. Zákonodárcem zvolený způsob vyřízení žádosti je reflexí potřeby efektivně a bez zbytečné administrace vypořádat ty žádosti, které jsou zjevně (*prima facie*) nedůvodné. Jedná se o legitimní právní nástroj, kterým může být žadateli sděleno negativní stanovisko ohledně posouzení jeho žádosti.
24. Judikatura správních soudů, které se žalobkyně dovolává v žalobě, na její případ nedopadá. Odkazovaná rozhodnutí řeší odlišné situace, kdy žalovaný označil žádosti o dočasnou ochranu za nepřijatelné proto, že žadatelé získali dříve pobytové oprávnění v jiném členském státu Evropské unie, tedy z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina. Jak bylo vysvětleno výše, žádost žalobkyně byla za nepřijatelnou označena z odlišného důvodu upraveného jiným ustanovením zákona.

25. Protože soud v projednávané věci neshledal, že by žalovaný při posouzení žádosti žalobkyně postupoval v rozporu se zákonem, žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s. ř. s. soud o věci samé rozhodl bez jednání.
26. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a procesně úspěšnému žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho úřední činnosti v řízení nevznikly. Soud proto ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 9. dubna 2026

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu